

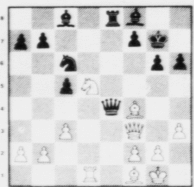
Talv

Karpov - Úr gomlum dögum

"Kasparov hevur fleiri ferðir mutað russiskar stórmeistarar", segði Karpov tá hann vitjaði í Íslandi um mánaðarskiftið apríl-maj í ár. Slíkt er sjálvandi torført at prógva. Líka so torført tað verður at fáa ynskið uppfyllt, tá hann sigur: "Eg vil fegin leika ein dyst ímóti Bobby Fischer."

Hendan seinasta avbjóðing kemur úrverri 19 ár ovsent. Bobby Fischer uppgav sjálvur sitt HM heiti í 1975, tí FIDE, tað sovjetiska talvsambandið og Karpov ikki vildu ganga hansara krøvum á móti. Karpov var í Íslandi og telvaði sjónvarpsdyst. Karpov vann Ólafsson, Petursson og leikti javnt við Stefansson. GM Margeir Petursson, segði: "Karpov er nú betri enn nakrantíð áður."

Fáar dagar frammanundan hevði Karpov verið í suðurspanska Dos Hermanes, har hann leikti Hvíta fólkid móti Svartum, bulgaranum, Veselin Topalov, ið helst er hin sami, sum vann á Kasparov herfyri á OL-leikunum í Moskva.

HVITUR leikar!
30. Rf6!! Kxf6
31. Be5+

Tvey óvanlig magnet-offur fyrri at lokka Kongan hjá Topalov fram á

völlin. Og, jú, skil er í handilsskapinum, tí Karpov fær stóran vinning eftir

31. - Kxe5
32. Fxe4+ Kxe4
33. R6e1+ Kf5
34. R6e8

Kjarnin er - at bæði Bc8 og Bf8 hanga, og alt endar við at Karpov er frammanfyri við einum kvalitati.

34. - Be6
35. R6xf8 Bxa2
36. R6c8
Svartur gavst.

Karpov vann kortini ikki kappingina. Gelfand varð fremstur 6 stíg og Karpov nr. 2 við 6 stígum 3. Epishin 5,5 stíg 4. Topalov 4,5 5-8. Judit Polgar, Lautier, Gulko og Illescas allir 4. Morovic 3,5 10. Rivas, 3.

kelda: Bjarke Kristensen í Det Fri Aktuelt

Besta føroyska OL-talvúrslitið

Føroyar-Líbanon 3,5-0,5 var úrslitið í 13. og næstseinasta umfari við talvolympisku leikunum í Moskva. Eftir hálvan annaru tíma spæl í 14. og seinasta umfari leikaðu Føroyar-Irak.

Í Útvarpi Føroya hoyrdu vit í morgunsendingini »Góðan morgun, Føroyar« liðleiðaran Jákup Mikkelsen í telefon-samrøðu við Suna Merkestein. Føroyingarir høvdu góðar vónir um at rokka 50% skoru, ið hevur verið minsta málið frammanundan kappingina.

Seinastu tíðindi á døgurða í gjár vóru, at Føroyar vunnu 4-0 á Irak og hervið tryggjaðu teir besta talvolympiska úrslitið hjá Føroyum higartil.

Tvær bókur frá Ungu Føroyum

Sibiriuferðin hjá Sigerti í Kirkjubø

Bókin sum Sigert í Kirkjubø skrivaði um Sibiriuferð sína 1889-1985 er nú komin á føroyskum!

UNGU FØROYAR geva út. Sigrið av Skarði Joensen føroyskaði. Á ferð í Sibiriu er 363 síður, innbundin í dimmreytt, hevur leyskáu í litum og myndirar úr upprunaligu útgávu. Hon kostar 420 kr.

Tá ið bókin kom út í 1901 - upprunaliga á danskum - vakti hon stóran ans. Sera lítill álftandi vitan var tá til taks um Sibiriu, og bókin gjørdist ein týðningarmikil heimild um tað veldiga landið: Um landslag og veðurlag tess, samferðsluvegir, fólkasløg og búseting, náttúruvirkidømi og vinnuvegir, lívsháttir og siðir, mál og mentan.

Bókin varð væl fagnað í føroyskum, danskum og svensktum bløðum. Dimmalætting skrivaði 27. 10.1900 um 1. heftið av bókinu. Tingakrossur skrivaði 16.11.1901 um 4. heftið, og Fuglaframi skrivaði 26. 6.1901, tá øll bókin var komin. Tað kenda Göteborgs Handels och Sjöfartstidning hevði ummæli 6.8.1901 og m.a. sigur, at bókin smæðir seg ikki burtur millum evropeiskar bókmentir um Sibiriu; at høvundurin uttan at hava so stórar bókmentiligar fyrirreytir hevur havt so mikið gløggarans fyrirfinning og náttúru, og at ómetlig orka umframt óvanliga sterk heilsa og gott, lætt lyndi hava hjálpt honum gjøgnum trupulleikar og vanda, sum flestir ferðamenn høvdu litað fyrri. Um mælið leggur eisini dent á tann lítiláttáða stílin: høvundurin reypar ikki av brøgdum sínum, hóast tey óivað bera av teimum hjá mongum pólfara; tvørturímóti loynir hann ikki, at hann ofta kendi seg bæði einsamallan og illa heitnan. Móti endanum á ummælinum stendur, at ein soverðnan høvundur lærir lesarin at elska, sum kendi hann hann persónliga.

Eisini fyrri nútíðarlesarar er tað spennandi at lesa um ferðirnar hjá Sigerti um sibirisku víddirnar við reinsdómur í gellandi frosti og mánalysi, tjaldelegur í ylandi stormi og kavaroki og um mýggjabatapláguna í køvandi summarhit; fiskiskap, bjarna- og úlvaveiði, bóndabrudleyp í Sibiriu, heiðið dýrablót og mangt, mangt annað.

Hjá føroyingum er tað heilt serstakt at hava høvi til at lesa tað, sum landsmáður hevur upplivað á fyrri okkum ótrúliga forkunnugum og torgreiddum leidum. Eitt serstakt yndi og treysti er

Sigert skivar ikki heilt lítið um matsiðir hjá russum og sibiriskum fólkum; millum ymskar sibiriskar rættir hann nevnr eru eitt nú jurok, tað er turur fiskur, og varka (samankókaður, feitur fiskur), sum varð havt til viðskera afturvíð úr turra fiskinum. Pemely er eitt slag av kjøtpongum. Henda uppskriftin er ikki frá Sigerti men úr kóikabókini hjá New York Times, 1993:

Sibiriskt Pemely (36 3-tumma ella 60 2-tumma pemely)

1 pund av hveitimjoli (sí niðanfyri)
3/4 pund av malnum kjöti
1/2 smátt saksadu leykur
1/2 teskeið av salti
1/4 teskeið av nýmalnum pipari
4 koppar av kjøtsoði
1 eggjahvíti

1. Rulla deiggið út á tunt mjølvaðum borði, til tað er pappstunt og glætt. Sker í 2 ella 3 tummar stórar rundingar.
2. Rør saman kjøt og leyk. Krúdda við salti og pipari og væt við 1 ella 2 skeiðum av soðnum.
3. Legg 1 teskeið av fylluni mitt á hvønn rundingin, væt kantin við eggjahvíti og legg saman í hálvmánar.
4. Lat avlopið av soðnum koma upp á kók og slepp pemelynum niðuri. Lat kóka í umleið 15 minuttir. Pemely kann súpast í súpanini ella borðreiðast fyrri seg við smelti ella súrróma afturvíð.

Hveitideiggj til mjølbollar

3 koppar av mjøli og 4 egg.

1. Stoyt mjølið á borðið og ger eina kullu í miðjuna. Brót eggini í kulluna.
2. Elt eggini upp í mjølið, til deiggið er sum eitt knetti. Knoga deiggið til tað er slætt og passaliga seigt. Lat tað standa í ein tíma við klæði útyvir.

yvir bókin, sum kemst av, at frásøgnin ber dām av einum opnum huga og av lívsfúsum »gromum glómum«, sum Karsten Hoydal tekur til, at lívs- og menniskjagátta og vælsignað sær fyrri ferðar móti ú- ókenda ella ótta fyrri tí fremmanda.

Sum landkanningarmaður skrásetur Sigert upplýsingar um veðurlag, jørðildi, mál m.o.s.f., um trúgv og tjóðlív o.a.m. Men í heilum taka teir menniskjansligu spurningarnir hug hansara; t.d. tá ið hann skivar um tey útlagnu í Sibiriu og fongulsviðurskiftini har, hugleiðir tær menniskjansligu avleiðingarnar og ber saman við viðurskifti í Evropu.

Sigert kom heim av Sibiriuferð síni seint í 1895 og stílaði fyrri sjónleiki, sum hann sjálvur hevði skrivað á føroyskum, í Klubbanum um ferðina. Velbastaðfólk spældu. - Hann var ikki leingi heima, men fór burtur aftur at siggja meira av verðini. Tá ið hann doyði, hevði hann í meira enn 40 ár livað at kalla alla tíðina á ferðandi fóti. Hann var

fleiri ferðir aftur í Russlandi og Sibiriu, sum hann hevði serligan tokka til millum øll londini hann hevði sæð.

Í februar 1931, sama ár sum hann doyði, skrivaði Sigert í blað sítt Verdensskriftet:

I eystur og vestur, suður og norður bóru longsil og kunnleikatrá mín meg. Eru ferðir mínar ofta torførar vandaferðir, tær eru altíð lærurikar og fróðligar, og manga góða lóttuna havi eg livað...! Eg mátti. Mátti læra verðina at kenna, víðka sjónarring mín, hálova vakurleikan í teirri skiftandi náttúruni, vakurleikan í kynstrinum hjá ymsum fólkasløgum, men fram um alt vakurleikan hjá yndisligastu mannabørnum, sum ferðir mínar lótu berast fyrri vakurleikayndandi eygmíni.

Bók um Sigert í Kirkjubø

UNGU FØROYAR geva umframt Sibiriu-bókina hjá Sigerti í Kirkjubø nú eisini út bók um Sigert. Turið Sigurdardóttir hevur skrivað bókina, sum er 138 síður við myndum, innbundin í dimmreytt og hevur leyskáu við litmynd av Sigerti eftir Karl Einarsson Dunganon. Bókin kostar 220 kr.

Hetta er bók um ein av heimins størstu ferðamönnum. Fyrsta ferð hansara gekk gjøgnum Vestursibiriu, bæði norðurlaga og sunnarlaga. Seinni fór hann nógvur aðrar langar ferðir, men Sibiriuferðina vita vit mest um, tí um hana skrivaði hann stóru bók sína. - Seinni skrivaði hann aðrar bókur og rit. Tá ið hann hevði ferðast um tær endaleysu víddirnar í Sibiriu var Evropa honum sum ein heimur, hóskandi til styrti: stuttleikaferðir - eitt nú fór hann á kosakrossi úr Keypmannahavn til París á heimframsýningina ár 1900.

Hetta er bók um ferðamann, føðilandsvin, røðara, hugsjóna-, ævintýramann og droymara. Um hugsanir hansara um veraldarríkið sum einastu leið til fríð millum øll lond og tjóðir. Um vakurleikahalir til røktan av kroppi og sál. Um ómettandi eygu og lívshug.

Hetta er bókin um Sigert, sum var sín egin.

Bókin er bytt sundur í 5 partar.

Í fyrsta parti er ævisøga Sigerts søgd á 43 síðum, frá tí hann varð føddur í Kirkjubø 15. oktober 1869, til hann varð jarðaður har 29. september 1931. Sagt er frá lívi og ferðum hansara í útdarð; stundum bara, at hann var í einum ávisum staði tá ella tá, og stór glopp er í frásøgnini; men stundum er sagt nærri frá við støði í hansara egnu skrivum.

Annar partur, Ritverk (s. 55-98), er um tað, sum Sigert hevur skrivað, ella tað av ritverki hansara, sum hendur hava fingist á og upplýsingar hava fingist um. Parturin er byttur sundur í skrá yvir verk eftir Sigert og umrøðu um tey ymsku verkini: Sibiriu-bókina, bókina Genom Ryssland under revolutionen, bókina Kurorty Kavkaz og at enda eru bóklingarnir ella smáritini hjá Sigerti umrødd.

Tríði partur, »Aðrir rit-høvundar um Sigert« (s. 99-102) nevnr, at tríggar minnisyrkingar eru til um Sigert eftir Janus Djurhuus, Hans Andrias Djurhuus og Karl Einarsson Dunganon. Síðan eru stutt umrødd trý dæmi um, at aðrir rithøvundar hava skrivað um Sigert; 2 dæmi í skaldsligum formi, nevniliga eftir íslendingarnar Halldór Laxness og Björn Th. Björnsson.

